

про необхідність заміни парадигми, глобальній стратегії майбутнього постіндустріального суспільства як парадигми підприємницького труда, яка розроблена у [1], на парадигму СЕ. А це зовсім непотрібний і помилковий шлях. Тому автори вважають, що тут не слід шукати протиставлення, протиріччя, тут необхідний пошук істинного зв'язку підприємництва і СЕ.

На думку авторів він полягає в наступному: СЕ необхідне не протиставляти підприємництву, підприємницькій економіці, а визначати його як засіб підприємництва – підприємництва вищого ґатунку, вищого рівня.

Отриманий результат надає чіткий й вірний засіб для практики вирішення важливішої, стратегічній, глобальній проблемі сучасності. Він звільняє й від затрат часу і інших ресурсів на зайві і безплідні дискусії.

Література:

1. Бабайлов, В.К. Новая парадигма менеджмента / В. Бабайлов // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – №3(14), том 1 – 2016. – Харків: ХНАДУ, 2016 – С. 72 – 76.

2. Бабайлов, В.К. ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ АСПЕКТІВ СОЦІАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: колективна монографія / За заг. ред. д.е.н., проф. Т. В. Полозової. Харків: ХНУРЕ, 2020. 448 с.

ЩЕ ПРО СПОЖИВЧУ ВАРТІСТЬ

Плахтій А.О.

*Науковий керівник: Бабайлов В.К., к. е. н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Історія економіки і економічній думки свідчить про наявність величезного прогресу у розумінні важливіших економічних явищ і відповідних понять й одночасно – величезних помилок, які існували на протязі цілих століть. Так, навіть з часів античності існували різні визначення споживчої вартості, поки у 2020 році в [1] не було доведено, що споживча вартість не існує взагалі. Однак, для недосвідченої у тонкощах формування понять людини може виникнути сумнів у цьому. Й на це може бути вагома причина. Справа в тому, що часто на нас впливає магія великих авторитетів, які зробили дійсно безперечний внесок у знання і практику економіки. Такою особистістю без сумніву вважається Аристотель – величезний давньогрецький вчений, філософ, який створив основу багатьох сфер знання і діяльності. Поняття, які ввів Аристотель, за рідким виключенням, не протерпіли суттєвих змін аж до теперішнього часу. Так, ще Аристотель зрозумів, що реальна економіка завжди була за своєю суттю соціальною економікою; до того ж саме Аристотель стояв у витоків такого складного поняття, як капітал; він же також вперше ввів поняття мінової вартості, хоча так й не визначив, що в її основі лежать затрати труда [2]. Й тут Аристотеля можна зрозуміти, тому що цю істину вперше встановив тільки через майже дві тисячі років потому величезний економіст

Адам Сміт. І тим не менш й досі серед деяких навіть не другорядних економістів існує думка, що вартість визначається не тільки затратами труда, тобто існує не тільки так звана трудова вартість, але й споживча вартість. При чому, саме Аристотель вперше використав цей термін. Тому встає питання, проблема – так може в супереч ствердженню в [1] дійсне споживча вартість існує. *Метою* доповіді й стало встановлення істинного сенсу споживчої вартості Аристотеля.

Автори даній доповіді вважають за необхідне нагадати, що в [1] проти існування споживчої вартості приводиться один достатній аргумент – споживча вартість походить від вартості потреб. Але уся практика обміну свідчить, що потреби не мають вартості, – ще ніхто й ніколи не зміг обміняти у магазині хоча б одну свою потребу на якийсь продукт. Й виникає питання невже Аристотель не розумів таку просту істину. Для відповіді на це питання автори доповіді не формально, а більш уважно прочитали визначення споживчої (потребницької) вартості, яке буквально перекладено так: «Споживча вартість – це вартість, яка повністю споживається у нутрі натурального господарства» [3]. Але перш ніж споживати вартість, її необхідне створити, зробити, виробити, здійснити затрати труда. Відсіля слідує, що Аристотель під споживчою вартістю розумів звичайну трудову вартість, тобто, вартість як результат затрат труда.

«Споживча» вартість взагалі походить не від терміну «потреба», а від терміну «споживання». Словосполучення «споживча вартість» - це результат невдалого перекладу філологами російського «потребительная стоимость». Тому споживча вартість взагалі не має ніякого відношення до потреб як термінологічно, так й логічне й, як доведено у доповіді, й навіть у дійсності.

Уважний аналіз визначення споживчої вартості Аристотеля лише підтверджує правильність висновку про відсутність поняття і явища «Споживча вартість», який зроблений у [1]. Й як доведено у доповіді, це ніяким чином не суперечить використанню Аристотелем цього словосполучення, яке у дійсності ним розумілося як звичайна трудова вартість.

Література:

1. Бабайлов, В.К. Джерело утворення вартості: момент істини / В. Бабайлов, Д. Приходько // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – № 2 (23) – 2019. – Харків: Стиль - Издат, 2019. – С. 13 – 20.

2. Економічні погляди Аристотеля: веб-сайт. URL: https://stud.com.ua/47023/politekonomiya/ekonomichni_poglyadi_aristotelya (дата обращения 20.02.2022).

3. Економічна думка античного світу: Стародавня Греція. Реферат: веб-сайт. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/econom_history/24628/ (дата обращения 20.02.2022).